

Wręczenie nagród w konkursie Wrocławska Magnolia (26.06.2024). Wrocław. Ogród Botaniczny (fot. Krzysztof Szymoniak).

W roku 2024 pracownicy Zakładu kontynuowali prace nad tematem zagospodarowania wód opadowych w celu łagodzenia skutków zjawisk ekstremalnych (powodzie i susze) na obszarach zurbanizowanych. We współpracy z miastem Wrocław i MPWiK, w ramach zespołu ds. zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi zaklasyfikowano kolejne tereny (zlewnia Brochówki) pod kątem możliwości zagospodarowania wód opadowych z wykorzystaniem niecek lub muld chłonnych. Otrzymane wyniki pozwoliły m.in. zaprojektować rozwiązanie dla rozbudowującego się osiedla Jagodno oraz były brane pod uwagę i wykorzystywane do ustalania miejscowych planów zagospodarowania i studium zagospodarowania miasta.

Rok 2024 zaowocował również rozpoczęciem badań finansowanych przez Instytut Rozwoju Terytorialnego województwa dolnośląskiego. Dr hab. Sebastian Buczyński i dr Marek Wcisło wykonali pilotażowe kartowanie hydrogeologiczne i monitoring wód gruntowych siedlisk przyrodniczych w górach Izerskich. Na podstawie przeprowadzonych badań zaklasyfikowali siedliska ze względu na stan ich uwodnienia i występowanie melioracji odwadniających. Wyniki badań zostały wykorzystane w interdyscyplinarnej ekspertyzie i posłużyły do określenia propozycji zaleceń ochronnych, zakresu monitoringu długookresowego i działań mających na celu ochronę cennych przyrodniczo terenów oraz określenie zasad zrównoważonego rozwoju górskiego obszaru funkcjonalnego, w związku z pracami nad „Rekomendacjami dla planowania rozwoju w górskim obszarze funkcjonalnym określonym w SRWD 2030 określili ramy metodyczne do monitoringu długookresowego”.

Z inicjatywy prof. dr hab. Stanisława Staśko przygotowano i złożono projekt badań, w którym za cel postawiono wyjaśnienie zmian jakości i zasobów wód podziemnych w formacji wodonośnej triasu centralnej Opolszczyzny. Wyjaśnienie tych procesów ma istotne znaczenie dla planów zagospodarowania terenów, dobrych praktyk rolniczych i prowadzenia zrównoważonej polityki w zakresie eksploatacji wód podziemnych. Badania te wpisują się w priorytetowy obszar badawczy człowiek-miasto-środowisko w sposób systemowy i całościowy ujmując wyjaśnienie oraz skalę zależności procesów związanych z: zmianami klimatu, odwadnianiem kopalń, poborem wód na ujęciach i zmniejszających się zasobów wodnych.

Drugi projekt złożono w ramach konkursów NCN (OPUS LAP). Projekt zatytułowany „Decoding the Interaction of Forest Condition with Solute and Sediment Yields across a European Climatic Gradient (DEFCON)” ma być realizowany we współpracy z RWTH Aachen University a jego koordynatorem z ramienia ING UW. ma być dr Eliza Płaczowska.

W 2024 roku zakończono 6 letni szeroko zakrojony monitoring reżimu ilościowego wód w obrębie i bezpośrednim sąsiedztwie struktury Bogdaszowice-Radakowice. Przeprowadzone w ramach prac kartowanie hydrogeologiczne i otrzymane wyniki pozwoliły przygotować i przedłożyć w Urzędzie Marszałkowskim projekt robót geologicznych w celu udokumentowania zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych dla planowanego ujęcia Karczyce – Radakowice. Projektowane ujęcie jest niezbędne do dalszego rozwoju Wrocławia i gmin ościennych. W następstwie widocznych zmian struktury opadów atmosferycznych i będących ich następstwem zagrożeń powodziowych lub suszy hydrologicznej nowe ujęcie pozwoli efektywniej gospodarować dostępnymi zasobami wody i zdywersyfikować źródła dostaw tego surowca w warunkach wysokiej antropopresji na zasoby wodne

Wśród najważniejszych wydarzeń i osiągnięć dydaktycznych pracowników Zakładu należy wymienić sfinalizowanie rozprawy doktorskiej mgr inż. Marty Trałki-Błachowicz zatytułowanej „Hydrogeochemia i geneza solanek w wysadzie solnym Kłodawy”. Przeprowadzone badania chemiczne i izotopowe były współfinansowane z projektu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB) a doktorantka 22.11.2024 r. uzyskała stopień doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku.

Niezwykle ważnym i cieszącym nas osiągnięciem jest wyróżnienie w konkursie Wroclawska Magnolia pracy magisterskiej Tomasza Kosidlaka pt. „Ocena możliwości retencyjnych warstw na potrzeby zagospodarowania wód opadowych na przykładzie osiedla Grabiszyn-Grabiszynek m. Wrocławia”. Była to jedyna praca dyplomowa z Uniwersytetu Wrocławskiego, nagrodzona w konkursie mającym na celu promowanie prac podejmujących tematy poprawy szeroko rozumianej jakości życia Wrocławianek i Wrocławian, pod kątem ochrony środowiska naturalnego, zagospodarowania terenów zielonych oraz ochrony zdrowia człowieka.

Rok 2024 to również zmiany kadrowe. Od października do grona pracowników Zakładu dołączyła dr Eliza Płaczowska, która wzmocniła potencjał zespołu w zakresie badania procesów hydrogeomorfologicznych i mechanizmów hydrogeologicznych zachodzących na obszarach źródłiskowych. Drugie z zagadnień naukowych będących w obszarze zainteresowań dr Elizy Płaczowskiej to wpływ wylesiania i zalesiania na obieg substancji rozpuszczonych w zlewniach źródłiskowych klimatu umiarkowanego.

Z końcem listopada przeszedł na emeryturę wieloletni, zasłużony pracownik i założyciel oraz kierownik Zakładu prof. dr. hab. Stanisław Staśko. Pożegnaliśmy go w podniosłej atmosferze i z zadowoleniem przyjęliśmy jego deklarację o kontynuacji aktywności naukowej. Dodatkowe informacje i sylwetkę prof. dr hab. Stanisław Stasko zamieszczono w rozdziale pracownicy emerytowani.

Z inicjatywy lub przy współudziale pracowników Zakładu opublikowano 4 publikacje w czasopiśmie z listy JCR. Dodatkowo w tej grupie czasopism przedłożono w 2024 roku do recenzji kolejne 4 prace.